

Megszokások

Meghaltam, semmi kétség. Azt nem tudom pontosan mi történt, de az biztos, hogy ez már a túlvilág. Bár azt hiszem helyesebb lenne a többes számot használnom: meghaltunk, mivel a Judit is itt áll mellettem. Nem emlékszem, hogy mi történt, valahogy mégis teljes bizonyosságom van afelől, hogy a földi pályafutásom véget ért. Valamiért azt is tudom, hogy nem csak az enyém, hanem még rajtam kívül nagyon sokaké. Nem mintha tömegek vennének körül, csak a feleségem van itt mellettem, mégis tudom, hogy a srácok is már valahol ezen az oldalon vannak. Valami tömegkatasztrófa, de az is lehet, hogy szimplán eljött a világ vége, tényleg nem tudom, de valahogy nem is bánt. Csak annyi biztos, hogy ez már itt a Menny vagy valami ilyesmi. Erre abból következtettek, hogy nem látok se lángokat, se patás-szarvas lényeket, de még csak nem is érzem magam rosszabbul a szokásosnál. Sőt, épp ellenkezőleg, valami általános nyugalmat érzek és – legyünk őszinték – ez rám nem volt jellemző, amíg éltem. Kicsit ahhoz tudnám hasonlítani, amikor az ember nyaral. A munka és a hétköznapi gondok olyankor nem (vagy csak a sokkal kevésbé) érik el az ember tudatát. Persze van benne egy kis izgalom, minimálisan feszült várakozás azzal kapcsolatban, ami ránk vár a közeljövőben, de az mégis csak egy nyaralás, alapvetően jót várunk az elkövetkező néhány naptól.

A másik oka talán a nyugalomnak, hogy a Judit itt van mellettem. Fiatalabbnak tűnik, mint amikor legutóbb láttam, bár egész életében fiatalos volt, ez most mégis valami más. De minden kétséget kizáróan ő az. Korábban – amíg éltem – ugyanis aggódtam amiatt, hogy a túlvilágon esetleg nem lesz velem. Mivel az életem túlnyomó többségét vele töltöttem, mondjuk, hogy már megszoktam a jelenlétét és sehogy sem akaródozt megválni tőle, hibába állt az esküben megfogalmazott szerződéses feltételekben, hogy csak "amíg a halál el nem választ". Aztán persze, az is lehet, hogy tényleg szeretem és akármilyen is a túlvilág, szeretném, ha ott lenne velem. Szóval némi megkönnyebbüléssel veszem tudomásul, hogy ez a kívánságom teljesült, hiszen szemmel láthatóan itt áll mellettem, annak ellenére, hogy a korábban idézett időbeli korlátozásra vonatkozó kitétel feltétele nyilvánvalóan teljesült. Összenézünk, az ő szemében is azt a kérdést vélem felfedezni, ami bennem is körvonalazódik: most mi lesz, hogyan tovább?

Egy közepesen nagy, kerek téren állunk, amelyet meglehetősen magas épületek szegélyeznek. Nagyon világos van, mint egy verőfényes nyári napon, de nem bántó az erős fény és nem érzem a vállamon a tűző nap égető erejét, mint az szinte elkerülhetetlen volt az utóbbi években hasonló időjárási körülmények között a Földön. Mindketten világos színű ruhát viselünk, de még véletlenül sem tiszta fehér, pláne nem tóga, hárfáról meg aztán végképp szó sincs. Ezek normál, hosszú ujjú, hosszú szárú, hétköznapi ruhák, amelyet egy tavaszi-kora nyári napon visel az ember, az anyagára vonatkozóan nincs igazán elképzelésem – ahogy az férfiaknál lenni szokott – de ha nagyon kellene tippelnem, azt mondanám, hogy pamut és farmer, olyasmi, amiket hordani szoktunk.ⁱ

Az előttünk elterülő tér túlnyomórészt szilárd burkolattal rendelkezik, bár foltokban itt-ott ki van alakítva hely növényzet, fák, virágok, bokrok számára és legalább egy szökőkutat is látok. A tér túloldalán égbe nyúló épületek egyszerre emlékeztetnek középkori templomra és ultramodern, csupa üveg felhőkarcolókra. A kicsit zavarba

ejtően eklektikus a látványt csak fokozza a fény játéka, ahogy meg-megcsillan az épületek tükröződő felületein és az ide-oda sürgölődő járműveken. Ahogy balra a Juditra pislantok a perifériális látómezőmben felsejlik, ami mögöttünk van. Az pedig csak a tér vége és a tiszta kék ég. Tehát egy platformon állunk, ami város ezen szélének utolsó eleme, azon túl a nagy semmi. Letekintve a széléről látszik, hogy valamivel lejjebb ugyanilyen platform van és az alatt újra és újra sok-sok ilyen. Mintha valamilyen helikopter leszállópályák lennének egy gigantikus, többrétegű városkomplexum peremén, melynek nem látszik az alja, ha egyáltalán van neki olyan és nem szimplán a felhőkben lebeg.

A téren keresztül egy humanoid valami vagy valaki jön oda hozzánk. Azért jellemzem így, mert bár egyértelműen embernek tűnik, miközben szívélyesen üdvözl bennünket és tájékoztat az alapvető tudnivalókról, ezt valahogy zavarba ejtően gépiesen teszi. Persze nem kizárt, hogy pályafutása során egyszerűen csak túl sokszor kellett végig darálnia ugyanazt a szöveget és talán egy kicsit belefásult már. A köszöntése ettől függetlenül azért szívélyes és bár a háttérsztoriból semmilyen további részletet nem tár fel, azért alapvetően informatív. Azon túl, hogy szívesen látottak vagyunk, többek közt megtudjuk, hogy teljes szabadságot élvezhetünk a városban való mozgásban és hogy a közlekedés könnyű és gyors módja a közelben parkoló buboréokra, vagy inkább elfektetett tömzsi tojásra emlékeztető kapszulák használata. Valamilyen plasztiknak tűnő kártyát is kapunk, amivel hozzájuthatunk mindenhez, amit szeretnénk, illetve némi készpénzt. Ezt kissé meglepőnek találom, mert nem számítottam rá, hogy a túlvilágon bármilyen fizetőeszközzel szükség lesz, de azért hazudnék, ha azt állítanám, hogy korábban bármilyen konkrét elképzelésem lett volna a Menny gazdasági felépítésével kapcsolatban. Némi hiányérzetem azért van. Nem mintha kifogásom lehetne a fogadtatásunkkal kapcsolatban, de valamiért azt reméltem, ha meghalok az első, akivel találkozni fogok, az Isten lesz személyesen. Ehhez képest a humanoid barátunk bármilyen kedves is, némiképp csalódás, ráadásul kilátásba sem helyezte a várva várt találkozót és egyetlen szóval sem utalt rá, hogy a közeljövőben erre sor kerülne.

Ezen azonban viszonylag hamar túllendülök, mivel életünkben messze nem voltunk annyit nyaralni, mint a feleségem szeretett volna (vagy akár, mint más átlag, normális ember) így rögtön bele is vetjük magunkat a városnézésbe. A korábban javasolt kapszulák egyikébe szállunk be. Mindegy melyikbe, mert – legalábbis első ránézésre – teljesen egyformának tűnnek, mint valami taxitársaság flottája. Az alsó részük fehér sima, mint a porcelán vagy elefántcsont és a belső tér egészen apró, épp csak elfér benne két ember, bár az kényelmesen. A valós mérete ellenére egyáltalán nem érződik szűknek, mivel nagyjából derék magasságtól felfelé a kapszula felső, nagyobbik fele üveg vagy más teljesen átlátszó anyagból készült, így olyan mintha a szabadban lennénk. Mivel a kapszulák még parkolás közben is lebegnek, nem túl meglepő, hogy repülni is tudnak, így a legmagasabb tornyokat is lehetőségünk van közelről megcsodálni. Az irányítás viszonylag magától értetődő, mondhatni a szokásos, annak ellenére, hogy életem során sosem vezettem repülni képes járművet, csak videójátékokban. Ezt a lehetőséget kihasználva szinte azonnal emelkedni is kezdünk, hogy mielőbb minél többet láthassuk a városból és a kilátás valóban gyönyörű. Be kell valljam, hogy egy kicsit ki is akarom élvezni a három dimenzióban való mozgás lehetősége által biztosított új szabadságomat és talán indokolatlanul magabiztosra

veszem a figurát. Azonban a jármű kicsit lomhán reagál a vezérlésre, emiatt az egyik alkalommal, amikor át akarok húzni két magasabb épület közeli csúcsai között, úgy tűnik nem fog sikerülni, mivel nem húztam fel idejekorán a jármű orrát és neki fogunk ütközni az épületnek. Hirtelen átfut az agyamon, hogy a jármű esetleges komolyabb megrongálódása esetén, amit a fizikáról alkotott korábbi tapasztalataim a jelen helyzet extrapolációjaként kilátásba helyeztek, a száz méternél is nagyobb magasságból való zuhanás fatális lehet. Emiatt egy pár pillanatra össze is szorul a gyomrom, de aztán – mérlegelve a lehetséges következményeket – arra jutok, hogy mi a legrosszabb, ami történhet? Meghalunk? Ennél is jobban? És ez a következtetés eloszlatja majdnem minden aggodalmam, melyekről kiderül, hogy amúgy is feleslegesek voltak, mivel végül a becsapódás elmarad, ugyanis nem sokkal az ütközés előtt valami automatika átveszi az irányítást, a jármű lelassít és az épület fala előtt szinte tökéletes függőleges emelkedéssel áthidalja a hiányzó magasságkülönbséget. Közeli megfigyelve kiderül, hogy az épületek kialakításakor egyértelműen számításba vették a kapszulák intenzív használatát, így az épületekbe a legkülönbözőbb magasságokban be lehet repülni, némelyikben akár kiszállás nélkül is lehet mozogni. Számomra talán az a legérdekesebb, amelyekben egy kisebb folyó is található vízeséssel, meg minden. Csak berepülünk az épület oldalán, leszállunk a lassan csörgedező víz felszínére és csak hagyjuk, hogy a kapszulát velünk együtt vigye a víz, miközben az épület belsejében kialakított barlangrendszerre emlékeztető falakon csodáljuk a kristálytisza víz lágy fodraitól tükröződő fényjátékot.

Miután némi fogalmunk lett a város repkedve áttekintett részének felépítéséről, ebből némi magabiztosságot merítve elhagyjuk a kis buborékunkat és gyalogosan folytatjuk a túrát. Az idő kellemes, a 22-24 fok körüli hőmérséklethez lágy szellő társul, így tökéletes hőérzetet biztosít aktuális öltözetünk. Az utcákon meglehetősen nagy a nyüzsgés, de nincs zsúfoltság, tülekedés vagy sorban állás sehol. Az emberek, akik mellett elhaladunk kedélyesen biccentenek miközben ránk mosolyognak, mintha régi ismerősök, szomszédok lennénk. A ruházatuk az épületekhez hasonlóan a legkülönbözőbb színeket és formákat vonultatja fel, de nincs semmi rikító vagy hivalkodó, csak rendkívül változatos. A környezet elsöre kellemes, nem igényel megszokást, de úgy érzem ráunni sem tudnék egyhamar. Az egyik utcában egy hangulatos kis fából készült bódéból valami séta közben egyszerűen fogyasztható „street-food”-ot vásárolunk a korábban kapott fizetőeszközök valamelyikének segítségével. Mivel fogalmam sincs, hogy mi számít drágának vagy később mikor lehet szükség a készpénzre, inkább a kártyát használom, bár fogalmam sincs, hogy mi az azzal felhasználható keret, erről ugyanis a kezdeti tájékoztatón nem esett szó, vagy csak nem figyeltem. Ennek ellenére (vagy pont ezért) az az érzésem, hogy az sosem fogy ki, míg a tárcánkban található készpénz mennyisége nyilvánvalóan véges.

Miután úgy ahogy kinézelődünk magunkat abban a néhány utcát felölelő részen, amit kényelmesen be tudunk járni gyalogosan, az irányt ismét a korábban elhagyott kapszulánk felé vesszük. Mivel még nem ismerjük pontosan a helyi szokásokat, egy olyan helyen parkoltunk, aminek a közelében több másik kapszula is volt, visszatérve azonban egyet sem találunk. A kicsit parkolóautomatára emlékeztető, de annál jóval nagyobb kijelzővel rendelkező mondjuk „információs panelen” próbálok kiigazodni, kevés sikerrel. Szerencsére feltűnik két kék overálos fickó, akik – talán az öltözékhez illő kék egyen sapka miatt – az infrastruktúra üzemeltetéséhez tartozóknak tűnnek, talán ők útba tudnak bennünket igazítani. Megszólítom őket és megtudom, hogy a kapszulákat időközben összegyűjtötték és felvitték a közelben álló épület felső parkoló szintjére, onnan lehet újra kibérelni. Az is kiderül, hogy a bérlés folyamatának első lépése az automatáknál történő kártyás fizetés lenne, azonban valamilyen rejtélyes ok miatt erre most nincs lehetőség, a fizetési funkció ugyanis pillanatnyilag nem elérhető. A két úriember azonban

segítőkésszen felajánlja, hogy némi készpénz ellenében hajlandóak kisegíteni bennünket. Ahogy ennek részleteit fejtegetik, lassan, de biztosan világossá válik, hogy itt bizony egy hétköznapi átverés/zsarolás van kibontakozóban, ami akkor fordul bennem gyanúból megalapozottnak tűnő bizonyossággá, amikor végül elhangzik az átnyújtandó készpénz mennyisége is, az ugyanis az összes rendelkezésünkre álló kb. nyolcvan százaléka, mely sokszorosan meghalad minden olyan összeget, amit eddig, rövid ittlétünk során bármikor bármiért fizetni kellett.

Bevallom, bosszant a dolog. Nem mintha a pénz számítana annyira, hiszen nem dolgoztam meg keményen érte, csak úgy kaptuk, de az egyértelműen fáj, ha hülyére vesznek. Földi pályafutásom során megszoktam, hogy ilyesmi előfordul, azonban itt ez eléggé váratlanul ért. De lenyelem a békát és fizetek, mint azt általában teszi az ember, amikor egy nyilvánvalóan és arcátlanul túlárzott termékhez vagy szolgáltatáshoz szeretne az ember hozzájutni turistaként, ha nem kívánja bosszankodással tölteni a nyaralása jelentős részét. A pénzt fapofával átadom, az overálos ürge pedig hasonló arc kifejezéssel rögtön a zsebébe is gyúri, majd az épület falán futó lift felé mutat. A henger alakú lift egyik fele az épület falában, míg a másik fele a falon kívül helyezkedik el, mint az a panoráma lifteknél megszokott. Ebben az esetben azonban a külső üveg nem átlátszó, hanem tejfehér. Feltételezem, hogy az átláthatóság kapcsolható és legutóbb valaki olyan használta, aki nem kívánt a kilátásban gyönyörködni, vagy azt nem kívánta, hogy mások gyönyörködjenek benne mialatt áthidalja a kívánt szintkülönbséget, esetleg – mint legrosszabb eset – tériszonyos, bár ez visszavezethető az első esetre. Normális körülmények között egyből a kezelőpanelt keresném, de most csak bámulok magam elé, ahogy várom, hogy bezáruljon a liftajtó és elkezdjük az emelkedést. Nem sikerült még túl tennem magam azon, ami történt. Valahogy a mennyben töltött első pár órájától nem ezt, – vagy inkább ezt nem – várja az ember. Mint mondtam, a Földön megszokott az ilyesmi, de valamiért azt gondoltam, hogy a túlvilágon már nem lesz ilyen, hogy az embert átverik. Nem mondanám, hogy a keserűségem határtalan, de mégis illúzióromboló volt, ami az elmúlt pár percben történt. Nézem, ahogy lassan összezárul a lift ajtajának két félköríves szárnya, de amikor már csak pár centi választja el a teljes bezáródástól hirtelen valaki bedugja a karját a résen. A karon kék ujjú szövet és a benyújtott kézben pedig az imént általam átadott pénz. Bár a kézfej lefelé állásából nyilvánvaló, hogy a pénzt nekem nyújtják, mégsem mozdulok, mert a meglepetésből még nem sikerült felocsúdnom. A testrész tulajdonosa a kézfej két kifejező rándításával nyomatékosítja, hogy márpedig addig innen senki sehova, amíg a pénzt el nem vettem, így engedelmeskedek. A frissen kiürült kéz a karral együtt egy szó nélkül visszavonul a liften kívülre és az ajtók további ellenállás hiányában végül teljesen bezáródnak, majd a lift mozgásba lendül.

Nem értem. És nem csak azt, hogy a túlvilági liftek ajtaja miért nem nyílik vissza a földieknek megszokott módon automatikusan, ha valami a bezárulásukat akadályozza. Nem értem, hogy miért adta vissza a korábban kicsalt pénzem. Ráadásul az összeset, hiánytalanul. Pontosabban azt nem értem, hogy mire volt jó az egész felhajtás, ha a végén nem tartja meg a pénzt. Ezért kár volt megrongálni az automatát, aztán össze-vissza dumálni, hogy mi és hogy van, hogy meggyőzzön arról, hogy neki adjam a pénzem, ha aztán úgyis visszaadja. Egyszerűen fel nem foghatom. Ahogy a lift halkán siklik a célemelet felé én pedig próbálom valahogy feldolgozni a történeteket, egyszer csak váratlanul egy ismertős, szelíd és csendes hang szólal meg bennem: „Légy türelmes és megértő! A rossz szokások nehezen kopnak ki.”

ⁱ Stable Diffusion és DeepAI mesterséges intelligencia alkalmazások által generált képek